

Úlohy na dynamické systémy

1. Najděte explicitně řešící funkci $\varphi(t, x)$ pro rovnice/systémy

(i) $x' = x^p, p \in \mathbb{R}$ (pro $x > 0$)

(ii) $x'' + x = 0$ (přepište jako systém 2. rovnic)

(iii) $x' = x + \ln y, y' = -y$ (pro $y > 0$)

(iv) $x' = y^2 - x^2, y' = -2xy$ (užijte komplexní tvar $z = x + iy$)

Ověřte, že (alespoň lokálně) je splněna vlastnost dynamického systému: $\varphi(t, \varphi(s, x)) = \varphi(t + s, x)$.

2. Najděte dynamický systém v \mathbb{R}^2 tak, že pro vhodný počáteční bod x_0 :

(i) $\omega(x_0) = \emptyset$

(ii) $\omega(x_0)$ je jednotková kružnice

(iii) $\omega(x_0)$ je dvoubodová

(iv) $\omega(x_0)$ je přímka

(v) $\omega(x_0)$ je jednotkový kruh

3. (Nesouvislá ω -limitní množina) Uvažujte systém rovnic

$$\begin{aligned}x' &= -y(1 - x^2), \\y' &= x + y(1 - x^2).\end{aligned}$$

Omezte se na svislý pás $|x| < 1$, přičemž:

(i) najděte a analyzujte stacionární body

(ii) identifikujte křivky, kde x' resp. y' mění znamení a načrtněte průběhy řešení

(iii) ukažte, že pro každý bod $x_0 \neq 0$ je $\omega(x_0)$ rovna sjednocení přímek $x = \pm 1$

4. Nechť $\varphi(t, x)$ je hladký dynamický systém v \mathbb{R}^n . Ukažte, že pro každé pevné x_0 je funkce $x(t) := \varphi(t, x_0)$ řešením rovnice $x' = f(x)$, kde $f(\xi) := \frac{\partial \varphi}{\partial t}(0, \xi)$.

5. Dokažte tvrzení: máme dynamický systém v \mathbb{R}^n . Nechť $\omega(x_0) = \{z\}$. Potom $\lim_{t \rightarrow \infty} \varphi(t, x_0) = z$. (V řeči diferenciálních rovnic: řešení vycházející z bodu x_0 konvergují k z pro $t \rightarrow \infty$.)

6. Nechť (φ, Ω) je dynamický systém; nechť $\gamma^+(x_0)$ je relativně kompaktní. Potom $\varphi(t, x_0) \rightarrow \omega(x_0)$ pro $t \rightarrow \infty$ ve smyslu distance¹ množin, tj.

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \text{dist}(\varphi(t, x_0), \omega(x_0)) = 0.$$

¹Značíme $\text{dist}(a, M) = \inf_{x \in M} |a - x|$.

7. Najděte takový dynamický systém v \mathbb{R}^2 (nebo ukažte, že neexistuje), že $\omega(x_0)$ je jednotková kružnice

(i) pro každé $x_0 \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$

(ii) pro každé $x_0 \in \mathbb{R}$

8. Nechť $\omega(x_0)$ není souvislá. Pak omezené komponenty $\omega(x_0)$ nejsou izolované (každá omezená komponenta má nulovou vzdálenost od jiné komponenty).